

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

แนวทางการจัดการทรัพยากรป่าไม้แบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษาโครงการส่งเสริมให้
ที่พัทสงฆ์เขารงทองช่วยงานด้านป่าไม้ บ้านป่าแดง ตำบลป่าเล อำเภอมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
**Development Guidelines for Participatory Forest Resources Management :
The case Study on Forest Extension Project of Khaothongthong Temporary
Monastic Resident at Padaeng Village, Palao Sub-district,
Mueang District, Phetchabun Province**

พระชาณชัย เพชรดี (PhraChanchai Phetdee)* ดุสิต เวชกิจ (Dusit Wechakit)**

ชัยวัฒน์ กงสม (Chaiwat Kongsom)***

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการทรัพยากรป่าไม้แบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษาโครงการส่งเสริมให้
ที่พัทสงฆ์เขารงทองช่วยงานด้านป่าไม้ บ้านป่าแดง ตำบลป่าเล อำเภอมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ มีวัตถุประสงค์ (1)
เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของประชาชนที่มีส่วนร่วมต่อการจัดการทรัพยากรป่าไม้ (2) เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์
จากป่าของประชาชนในพื้นที่โครงการ (3) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมต่อการจัดการทรัพยากรป่าไม้ (4) เพื่อศึกษา
ความเหมาะสมของกิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ (5) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาการ
จัดการทรัพยากรป่าไม้

กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในบ้านป่าแดง ตำบลป่าเล อำเภอมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ มี
จำนวน 6 หมู่บ้าน อายุตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 364 คน
โดยการสุ่มแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน การใช้ประโยชน์จากป่า การมี
ส่วนร่วม ความเหมาะสมของกิจกรรมของโครงการ ในการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การประชุมกลุ่มย่อยของผู้มีส่วนได้
ส่วนเสีย จำนวน 9 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ใช้ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีการใช้ประโยชน์จากป่าทั้งทางตรงและทางอ้อม และมีส่วนร่วมในการ
จัดการทรัพยากรป่าไม้ ในพื้นที่โครงการฯ ในระดับมาก กิจกรรมการจัดการทรัพยากรป่าไม้ของโครงการ ส่วน
ใหญ่มีความเหมาะสม ด้านแนวทางการพัฒนาการจัดการป่าไม้แบบมีส่วนร่วมมีดังนี้ (1) จัดตั้งคณะกรรมการป่า
ชุมชน (2) จัดตั้งกฎระเบียบเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่า (3) ทำการรังวัดหมายเขตให้ชัดเจน (4) การ
ปลูกป่าเสริมในพื้นที่ใช้พื้นที่ที่เหมาะสมกับพื้นที่ (5) การจัดแนวป้องกันไฟรอบพื้นที่โครงการฯ (6) จัดกิจกรรม
โครงการฝึกอบรมแก่ผู้นำชุมชน สมาชิกในชุมชน โดยเฉพาะเยาวชนในชุมชน

คำสำคัญ การจัดการทรัพยากรป่าไม้ การมีส่วนร่วมของชุมชน โครงการส่งเสริมให้ที่พัทสงฆ์เขารงทองช่วยงานด้าน
ป่าไม้

* นักศึกษาหลักสูตรเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการจัดการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช mape4720@yahoo.co.th

** รองศาสตราจารย์ ประจำแผนกวิชาการจัดการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
dusit.wec@stou.ac.th

*** รองศาสตราจารย์ ประจำแผนกวิชาการจัดการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
chaiwat.kon@stou.ac.th

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

Abstract

The research on Development Guidelines for Participatory Forest Resources Management :The case Study on Forest Extension Project of Khaothongthong Temporary Monastic Resident at Padaeng Village, Palao Sub-district, Mueang District, Phetchabun Province aims (1) to learn the basics of public participation in the management of forest resources, (2) to study the forest utilization by the people in the project area (3) to study participation, management of forest resources, (4) to study the feasibility of implementation of project activities and (5) to study the problems and solutions to improve management of forest resources.

Samples of the study were individuals living at 6 sub-villages of Padaeng Village, Palao Sub-district, Mueang District, Phetchabun Province. Quantitative data was collected by accidental sampling of 364 people over 12 years old. Questionnaires were used to collect the data of basic information, forest utilization participation and the appropriate activities of the project. In qualitative research, the focus group of 9 purposive stakeholders was done to fulfill the objective of this study. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The research found that people were taking utilization of the forest, both directly and indirectly. The participation of villagers in the management of forest resources was high level. The forest management of the project had appropriate activities. The approach to develop forest management participation were as follows: (1) establishment of the community forest committee (2) formulating rules on the forest resources utilization (3) clearly bordering the project edges (4) enrichment planting by appropriate tree species in project area (5) forest fire line management around the project (6) training program for community leaders, community members, especially the youth in the community

Keywords: Management of forest resources. Community Participation. Forest Extension Project of Khaothongthong Temporary Monastic Resident.